

ZIMANAS SPIAUDOSI Į RAILĄ UŽ SNIČKŲ

Br. Raila savo "dialoge" iškėlęs klausimą Sniečkui, kodėl blogas tik lietuviškas nacionalizmas, bet geras rusiškas, atrodo, bus pataikęs į akį. Vilniškis "kremliuskas" ryžosi, palyginti, labai greit "duoti atkirtį", ir tam uždaviniui paskyrė Zimaną, pirmai po "dzūko" kauke važinėjusį Amerikoje.

Štai koks tas "atkirtis":

"Kai kas iš senesnių Lietuvos inteligentų gal atsimena tokį Bronių Railą. Jis dar Panevėžio gimnazijoje, — kaip mums tai šiandien žinoma iš archyvinės medžiagos, — užverbuotas žvalgybos. Vėliau, — ir tai mums šiandien žinoma, — jis tarnavo vokiečių žvalgybai. Dabar jis, matyti, tarnauja JAV atitinkamiems organams. Tai dar dokumentaliai nėra įrodyta, bet sunku įsivaizduoti, kad p. Raila nedirbtų kokioje nors žvalgyboje.

Pagal antrines pareigas

p. Raila yra dar žurnalistas. Tai padeda jam slėpti savo tikrąją žvalgybininko profesiją. Štai jis rašo straipsnius, kuriuose jis stengiasi kurstyti tautinę neapykantą Lietuvioje.

Su kuo palyginti tokias kalbas? Jų dargi krokodilo ašaromis nepavadinai. Ir ne tik dėl to, kad nedera taip krokodilų išeidinėti. Blogi, matyti, Railos reikalai, jeigu jis jau nesugeba suprasti, kad jo taktika, kurią jis, laiko labai gudria, Lietuvoje nedaug ką teapgaus. Kam neaišku, kad Railai ir jo sėbrams negali patikti Tarybų Lietuvos darbo žmonių draugystė su broliškais mūsų šalies tautomis? Kam neaišku, jog jis beveltytų, kad Lietuvos darbo žmonės būtų vieni! Juk tada jam nesunku būtų su atominių pagalba vėl su savo sėbrais sugrįžti į Lietuvą ir čia vėl šeiminkauti. Kada Raila supranta, jog tol, kol Lietuvos darbo žmo-

nės yra ne vieni, o kartu su savo sąjungininkais, su mūsų šalies darbo žmonėmis, su visomis socialistinėmis stovyklomis tautomis, tol jį valdžios Lietuvoje nematys, kaip savo ausų. Ko gi tad stebėtis, kad jis bando kiršinti Lietuvos darbo žmones prieš broliškųjų respublikų tautas?"

Kaip ir visi veiklesnieji bolševikai, Zimanas iš karto užsirekomendavo sergąs žvalgybos manija. Tai chroniška bolševikų liga. Lietuvos kultūrbolševikėliai jau prieš kone 30 metų buvo jį apsikrėtę. Kai Raila anuomet ėmė spaudoje atdenginėti kultūrbolševikines kaukes, jį nieko kita nemokėjo sugalvoti, kaip tik šnypšti, esą, Raila žvalgybai tarnauja.

Toliau Zimanas atvirai pasisako, kad jei ne rusai, tai bolševikinė gaujelė Lietuvoj net ir prieš Railą neatsilaikytų, ir tektų Zimanui užleisti jam redaktoriaus vietą...

Prie bolševikinio žargonu nepratusių skaitytojų dėmesys turėtų būti atkreiptas ir į tai, kad kur jie rašo "mūsų šalis", ten reikia suprasti "rusų šalis". Šalimi jie vadina tik plačiąją Rusijos imperiją.

Idomu, kad Zimanas griežiai atsikirtinėti Railai nekokiam "Tėvynės Balse", kurio Lietuvoje niekas nemato, o savo "Tiesoje". Tad ir Lietuvoje daug kas turėjo progos paskaityti, kad Raila gal, ko gero, renka pulkus ir kombinuoja grįžti, arba, kiekvienu atveju, rašo straipsnius ir "kursto tautinę neapykantą Lietuvoje". Tie straipsniai Lietuvos, žinoma, nepasiekė ir tiesiogiai negalėjo nieko pakurstyti, bet Zimano dėka dabar visgi daugelis Lietuvoje sužinojo, kad tokių straipsnių buvo, ir galės bent vaizduotėje susikurti sau jų turinį...

Z. IVINSKIO DIENORAŠTIS "TIESOJE"

Kovo 31 d. Zimano "Tiesa" Vilniuje pradėjo spausdinti atrinktas ištraukas iš prof. Zenono Ivinskio 1938 — 1940 metais rašyto dienorašio. Ištraukos smarkiai nepalankios valdžioms (valstybės ir teologijos fakulteto), todėl bolševikams bus pasirodžiusios tinkamos neigiamai nušviesti jaunomenei nepriklausomą Lietuvos gyvenimą.

ginklavimo "principų", pradedant nagrinėti Jungtinių Tautų plenumo sesijos praeitų metų lapkričio 20 priimtąją rezoliuciją.

Zorino pasiūlymas, nors Vakarų delegatus ir nustebino, tačiau buvo sutiktas skeptiškai. Zorinas, siūlydamas nagrinėti Jungtinių Tautų rezoliuciją, neužsiminė, kad ir joje kalbama apie "priemones", vedančias į "visuotinę ir pilną nusiginklavimą po efektingą tarpautinę kontrolę".

Rytų-Vakarų nusiginklavimo konferencijoje, Ženevoje, rusai formaliai atmetė Vakarų pasiūlytą palapsninio nusiginklavimo planą. Sovietų delegacijos šefas V. Zorin pareiškė, kad tas planas negalys būti pagrindu tolimesnėms deryboms. Diena anksčiau tą patį buvo pasakė Vakarai apie sovietinį planą.

Tolimesniuose išvedžiojimuose V. Zorin pareiškė, kad, abiem pusėms atmetus pasiūlytuosius planus, reikią ieškoti naujų nusi-

Aukštesniajai Lituanistinei Mokyklai Chicagoje paremti buvo suruoštas koncertas, kuris mokyklai davė grynų pajamų pustrečio tūkstančio dolerių. Nuotraukoje koncerto programos išpildytojos solistės su muziku V. Jakubėnu. Iš kairės: Pr. Bičkienė, Iz. Motiekaitienė, prof. V. Jakubėnas, R. Mas-tienė, A. Kalvaitytė.

A. Gulbinsko nuotrauka

LIETUVIAI KASA SOVIETAMS AUKSĄ
TOLIMOJE SIBIRO ŠIAURĖJE

(3)

Šiaurėje ir komunistų partijos veikla sušalus. Mažiau kreipiama dėmesio į politinį gyvenimą ir partijos propagandą. Taip pat mažai skaitomasi su partiniais žmonėmis. Sibiran iš-tremtojo jau nebėra kuo daugiau begąsdinti.

Aprašytoje apylinkėje būta daug lietuvių. Koncentraciniame lageryje jų daug mirė iš bado ir šalčio. Stalino viešpatavimo laikais. Lietuviai toje apylinkėje atsirado tik po antro pasaulinio karo. Daugumoje buvo jaunimas. Daugelis jų mirė

ir paleisti iš lagerių į suvaržytą laisvę. Kiti, atlikę savo bauses arba nedarbingi išvažiavo nors numirti į Lietuvą.

Žiemą, per didelius šalčius, labai pavargsta kvepavimo organai. Reikia turėti labai stiprus plaučius, kad galėtum šiaurėje gyventi. Pabaltiečiams, kaip gimusiems švelniam klimato, Sibire priprasti ir sveikam būti, yra sunku. Ten gimusiems Sibiro klimatas yra pakeliamas.

Sanitarinė padėtis šiaurėje yra pagenčiama. Kiek-

vienoje gyvenvietėje yra ligoninės, kuriose darbuojasi daugiausia ištremti daktarai ir kitas sanitarinis personalas.

Šiaurės gyventojams aukšakasiams, ir pensijos reikalai yra geresni, negu kitų sričių darbininkams. Jei aukso kasyklose išdirba 10 metų ir pasiekia 50 metų amžiaus, tai gali gauti pensiją. Šiaurės gyventojų pensija yra daug aukštesnė, negu kitų sričių gyventojų.

Sibiriškai sako: "jei nebūtų tokių didelių šalčių žiemą, ir kad vasarą nebūtų įvairių piktų vabzdžių ir uodų, kurie taip baisiai visus kankina, tai Sibire būtų įmanomas gyvenimas."

Aukšakasiai, paprasti darbininkai, į mėnesį uždirba 1000 rublių. Laisvieji žmonės gauna dar priedų, pvz. vaikų, švenčių, šiaurės darbininko priedus. Buvę darbo stovyklų kaliniai jokių priedų negauna per 3 metus nuo paleidimo iš vergų stovyklų.

Prie aukso kasyklų yra barakai, kuriuose darbininkai gyvena 6 savaites dienas. Šeštadieniais, po 12 val., važiuoja į namus, į savo gyvenvietes. Važiuoja sunkvežimiais, kurie specialiai paleidžiami įvairiomis kryptimis. Sekmadieniais, po 12 val., tie sunkvežimiai vėl važiuoja ir surenka pakelėse laukančius darbininkus. Žiemos metu, kai sniegas užverčia kelius, ar vasarą, kai staiga paleidžia sniegą, tai ir savaitgaliais darbininkai pasilieka darbovietėse.

Vietos gyventojai ir įvairūs valdžios pareigūnai į paleistus iš stovyklų žmones, ypač į pabaltiečius, žiūri neblogai. Nes jų daugumas yra išsilavinę žmonės. Gi vietiniai šiauriečiai, kurių yra nedaug, — tamsūs, be mokslo.

Jei iš lietuvių kas gauna siuntinių už Amerikos, tai tokį visi žino ir "amerikonu" vadina. O kai kuris apsirėngia iš Amerikos gautais drabužiais, tai kiekvienas nori nors pačiupinėti, kaip atrodo tas drabužis. Tokį gyventoją "amerikoną" vietiniai gyventojai ir net valdžios pareigūnai klausinėja apie gyvenimą Amerikoje.

Sibiro auksakasių lietuvių tarpe yra tokios nuotalkos: kol sveikata dar tarnaus, padirbėti ten, užsidirbti kiek pinigų ir grįžti į tėvynę.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* JAV senatas po 8 savaites trukusios kovos 71 prieš 18 balsų priėmė civilinių teisių įstatymą, kuris dabar bus grąžinamas atstovų rūmams, kad jie patvirtintų senato įterptus pakeitimus. Eisenhowerio administracijos pasiūlytas įstatymo projektas senato buvo gerokai apkarpytas ir pakeistas, tačiau pagrindinis jo punktas, liečiantis negrų balsavimo teises kai kuriose pietinėse JAV srityse, liko nepakeistas.

* PREZ. EISENHOWERIS oficialiai laiške Čilės studentų federacijai pareiškė, kad Kubos vyriausybė išdavusi laisvės idealą ir lygias žmogaus teises prieš įstatymą. Šis, pats griežčiausias JAV vyriausybės kaltinimas Fidel Castro režimui, buvo paskelbtas atsakyme į Čilės studentų priekaištus, kuriais buvo kritikuojama JAV politika prez. Eisenhowerio viešnagės metu Santiage.

* PRANCŪZIJOS prez. De Gaulle, grįžęs po tris dienas trukusio vizito Londone, susidūrė su didėjančiu ūkininkų nepasitenkinimu. Praeitą savaitę eilėje Prancūzijos sričių įvyko masinės ūkininkų demonstracijos, kuriose buvo reikalaujama tuoj pat sušaukti parlamentą ir svarstyti jų reikalus.

* PIETŲ AFRIKOS vyriausybė uždarė abi didžiausias politines negrų organizacijas, kurių vadai, tebelaikomi kalėjimuose, pareiškė, jog pereisį pogrindin. Nors negrų streikas jau laikomas palaužtu, tačiau neramumai įvairiose krašto vietovėse dar nėra pasibaigę. Prekybos ir pramonės lyderių reikalavimai, kad vyriausybė sušvelnintų savo politiką spalvotųjų atžvilgiu, susilaukė naujos paramos iš vadinamų "afrikaner" — būrų įpėdinių, kurie sudaro apie 55% Pietų Afrikos baltųjų gyventojų.

* VAK. VOKIETIJOS pabėgėlių ministeris Th. Oberlaender pasiprašė atostogų, po kurių į ligišiolinį postą nebegrįšias. Į pa-

kartotinus socialistų reikalavimus, kad jis būtų pašalintas, kancleris Adenaueris atsakinėdamas, kad tokiu žygiu būtų tik patvirtinti nepagrįsti Maskvos kaltinimai. Socialistai sakosi tais kaltinimais taip pat netik, tačiau nesą patogu, kad vyriausybėje sėdės žmogus, kuris anksčiau priklausė nacių partijai.

* HOLLYWOODE pasibaigė keletas savaites trukęs filmų artistų streikas, pasiekus kompromisą su filmų gamintojais, kurie sutiko už televizijai perleidiu filmus papildomai primokėti ir artistams. Taip pat padidinti artistų pensijų ir sveikatos apdraudos fondai.

* LENKIJA norėtų iš JAV pirkti mašinų už 100 mil. dolerių kasmet per eilę metų, — pareiškė čia dvi savaites viešėjęs Lenkijos vicepremjeras P. Jaroszewicz. Pasitarimuose nebuvo tiesiogiai kalbėta apie paskolą, tačiau iš ministerio užuominų aiškėjo, kad tas mažinas lenkai norėtų gauti skolon. Ta proga laikraštinių klausimas ministris pareiškė, kad neseniai pasirašytoji sutartis su Kuba nesanti detalizuota, tačiau už gaunamas iš Kubos žaliavas Lenkija duotų savo gamybos mašinas, o ne amerikines.

* IRAKE prokomunistinės tendencijos vis labiau atslūgstančios. Tokią išvadą susidarė stebėtojai ir praeitą savaitę suruošto kasmetinio "taikos fronto partizanų" parado, kuris šiemet buvęs žymiai skystesnis ir mažiau entuziastingas, negu praeitais metais. Tą nuomonę tvirtina ir kiti ženklai, kaip neseniai įvykusios antikomunistinės riaušės ir regimai pastebimas sumažėjęs gyventojų pritarimas. Taip pat atšalę ir premjero Kassimo santykiai su komunistų partijos vadovybe. Esą, netrukus vėl bus leisti praeitą rudenį uždarytieji antikomunistiniai laikraščiai.

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

MOSHER-LALLY CHEVROLET CO.

SEE THE NEW MOST OUTSTANDING

1960 CHEVROLET

Bedford, Ohio

566 Broadway

BE 2-1880

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

A P

SUPER MARKETS

The Great Atlantic &
Pacific Tea Co.

To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES

KLUCK BROS. TAVERN

WE SERVE THE FINEST FOODS.

WINE LIQUORE BEER

1313 W 117th St. Between Detroit and Clifford
AC 6-9765

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday
**THE UNIVERSAL CLEANING
& DYEING CO.**

UNIVERSAL BRINGS YOU UNHURRIED
QUALITY

Cleveland's Finest Cleaners since 1888

Plant—1218-30 East 71st St. HE 1-8100

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

JOHN KOVACH

STATE REPRESENTATIVE

Greetings and Best Wishes
To All Lithuanian People

HICKORY GRILL

— Open Sundays —

PRIVATE DINING AVAILABLE

929 CHESTER AVENUE

MA 1-6397

Taip buvo išdavinėjama Amerika

"MES VISI DIRBAME TAM PAČIAM BOSUI"

Išryškėjus Hissio špionažinei veiklai, jam iškeliama byla dėl melagingo liudijimo priesaika. Teismo posėdžiui pirmininkauja palankus Hissui teisėjas H. Kaufman. Jį gina vienas žymiausių New Yorko advokatų, kuris tikisi lengvai sudorosiąs jauną prokurorą Th. F. Murphy.

Prokurorui iškėlus faktą, kad Hissio pagelbstimi rusai žinoję slaptaį amerikinių šifrų ir galėję sekti vyriausybės susirašinėjimą su pasiuntiniais, gynėjas bando nukreipti prisiekusiųjų dėmesį į kitą temą pareiškdamas, kad Whitaker Chambers esąs psichiškai nesveikas. Tam įrodyti jis pasikviečia žinomą psichiatrą Dr. Carl Binger, kurio žmona artimai draugauja su Hissio žmona Priscilla.

Binger pareiškia, kad liudininkas Whittaker Chambers per abi paskutines dienas mažiausiai penkiasdešimt kartų pažvelgęs į lubas.

--Tai yra neabejotinas dvasinio liguistumo įrodymas!--teigia psichiatro specialistas.

Dviem dienom vėliau atsistoja prokuroras Murphy ir atkreipia psichiatro dėmesį, kad ir jis pats vien tik tą dieną maždaug aštuoniasdešimt kartų pažvelgęs į lubas.

--Tai yra, kaip mums ponas specialistas buvo aiškinęs, dvasinio liguistumo įrodymas,--sarkastiškai priduria Murphy. Šešias savaites tęsiasi byla. Tačiau tik aštuoni iš dvylikos prisiekusiųjų balsuoja už Hissio nubaudimą, kai tuo tarpu reikia devynių balsų. Murphy įteikia apeliaciją.

"Pagaliau prisipažinkite!"

1949 metų vėlyvą rudį byla pradama svarstyti iš naujo. Anksčiau teismo pirmininko Kaufmano vietoje šį kartą sėdi patyręs teisėjas Henry W. Goddard. Jis leidžia pakviesti pirmo teisėjo atmetą liudininką Hede Massing. Ji yra kilusi iš Austrijos. Dar jauna mergina būdama, ištekojo už Gerardo Eislerio, kuris vėliau sovietinėje zonoje suvaidino didelę rolę.

Hede Massing nuo pat jaunystės priklausė komunistų partijai, tačiau 1937 metais iš jos pasitraukė. Dabar ji yra didelė bolševizmo priešininkė, bet tikisi Hissą galėsianti atversti. Kai praneša jog ji turėsianti liudyti teisme, ji sutinka, bet reikalauja, kad prieš tai jai būtų leista pasikalbėti su Hissu. Nors ir nenoromis, FBI suorganizuoja jų susitikimą.

Vieno FBI valdininko ir Hissio gynyboje akivaizdoje ji dvidešimt minučių jį įtikinėja:

--Pagaliau prisipažinkite. Aš neturiu nieko prieš tamstą patį, bet kovoju su komunistu tamstos je,--pasako atsisveikindama, tačiau jos įtikinėjimai nepasiekia tikslo.

Netrukus po to jie susitinka teismo salėje. Tai įvyksta šaltą 1950 m. sausio dieną. Jau gatvėje matyti, kad vyksta kažkas nepaprasto. Ties teismo rūmais reporterių dar daugiau, negu bet kada anksčiau.

Hede Massing, įžengusi posėdžių salėn, tuojau užima vietą liudininkų suole. Daugelis akių ją atidžiai stebi. Visa savo išvaizda ji tebėra tikra europietė, nors jau senai gyvena Amerikoje. Moterys iš publikos domisi jos tamsiu kostiumu, dar ryškiau pabrėžiančiu jos sportišką figūrą, mažą skrybėlaitę ir kukliais papuošalais. Vyrus imponuoja jos pasitikėjimas savimi.

Neapykanta Hissio akyse

Hede Massing visai nesižvalgo žiūrovų pusėn. Net nežvilgtelėję į spaudos tribūną. Jos akys visą laiką nukreiptos į Hissą. Atrodo, kad ji ir paskutinę sekundę jį maldauja prisipažinti. Tačiau kaltinamasis vengia jos žvilgsnio.

Pirmininkas Henry W. Goddard pareikalauja liudininkę pasakyti visa, ką žino, nieko nepriedant ir nieko nenuslepant. Hede Massing retkarčiais žvilgtelėję į jį, bet jos akys nuolat grįžta prie Hissio, kurio veide pastebimas

lengvas raudonumas.

Hede Massing pradeda pasakoti, kaip ji įstojo komunistų partijon ir kaip po to, kai gavo JAV pilietybę, pasidarė svarbia figūra komunistinėje veikloje. Jai buvo pavesta celė, kurios pagrindinis uždavinys buvo apdirbti ir "aparatus" laimėti svarbius asmenis.

Vieną akimirką Hissas pakelia galvą. Jo veidas susiraukia neapykantos pilnai grimasai, tačiau po kelių sekundžių jis vėl susivaldo.

--Galėjo būti 1935 metų vasara,--pasakoja Hede Massing,--kai susipažinau Alger Hiss. Ji kalba taisyklingai angliškai, tačiau kai kuriais momentais galimai pastebėti, kai tai nėra jos gimtoji kalba. Viena dieną, po daugelio mėnesių darbo su Noel Field, aš patyriau, kad ir dar kažkas stengiasi jį įtraukti į bendradarbiavimą su "aparatu". Tai buvo Alger Hiss. Aš pasi- prašiau supažindinama su tuo draugu, Noel Field parengė susitikimą savo bute.

"Ak, tai tamsta ta garsi mergina!"

--Tai Noel Field tuo metu dar nebuvo jūsų organizacijos narys?--klausia pirmininkas.

--Ne,--atsako Hede Massing. --Bet aš stengiausi savo celėn įtraukti kiek galint daugiau vyriausybės valdininkų. Todėl aš pasakiau Alger Hissui: "Girdėjau, kad tamsta bandai iš manęs pagrobti Noel Field?"

--Alger Hiss nusijuokė ir atsakė: "Ak, tai tamsta ta garsi mergina, kuri nori iš manęs atimti Noel Field! Na, pažint-résime, kuris iš mudviejų laimės."

--Aš atsakiau: "Bet juk tamstai aišku, kad varžaisi su moterimi!"

Žiūrovų akys nukrypsta į Priscillą, kurios veidas visiškai išblyškęs. Ji neturi jokio pagrindo pavyduliauti, tačiau ją nepaprastai jaudina tai, kad šis Hede Massing parodymas yra nebesugriaujamasis.

--O ką Hissas į tai atsakė?--klausia teisėjas.

Akis į kaltinamąjį nukreipusi, liudininkė atsako:

--Ką jis į tai atsakė? Atsimenu labai tiksliai, lyg vakar tai būtų pasakyta. Alger Hiss pasakė: "Nesvarbu, kuris laimėtų--abu dirbame tam pačiam bosui."

Ir taip tinklas užtraukiamas. Netrukus prisiekusieji pasitraukia pasitarti. 1950 sausio 21 paskelbiamas jų nutarimas. Visi dvylika prisiekusiųjų vienin-gai pasmerkia Hissą dėl priesaikos sulaužymo. Jis gauna penkerius metus kalėjimo.

(Bus daugiau)

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.

STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS, MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS. ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŲSŲ PAGEIDAVIMĄ.
REpublic 7-8949
6350 S. ALBANY AVE.
CHICAGO, ILL.

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

SHERWIN HARDWARE CO.

Plumbing, Electrical
Supplies, Glazing -
Headquarters for
Sherwin Williams
Paints and Varnishes

740 EAST 185th ST
IV 1-2092

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

NORWOOD DRUG, INC.

GERAS RECEPTO IŠPILDYMAS YRA
SVARBIAUSIA MŪSŲ PAREIGA

RECEPTŲ SPECIALISTAS

6411 Superior Ave HE 1-1035

GREETINGS and BEST WISHES
from

ANTHONY CARLIN CO.

230 HANNA BLDG.

PR 1-3302

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
**LENIHAN AND GORTON
INSURANCE**

FRANK B. KIRCHNER

2001 Union Commerce Bldg.

TO 1-8989

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
**NEWMAN PONTIAC MOTOR,
INC.**

SALES AND SERVICE
SEE THE NEW OUSTANDING 1960

PONTIAC CARS

11628 Euclid Avenue

RA 1-9493

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

KATZ ROOFING CO.

Industrial, Commercial and Residential
Prompt Service

3814 SILBY ROAD

YE 2-7735

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
**R. B. CONCRETE PRODUCTS
COMPANY**

CANNIN & AURORA ROAD

Bedford, Ohio

BE. 2-1945

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

A. E. HACKENBERG INSURANCE AGENCY GENERAL INSURANCE

2800 EUCLID AVE.

CH 1-0350

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends
For a Pleasant Holiday

CLEVELAND TOOL AND DIE COMPANY

1643 Eddy Road

LI 1-4040

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People
**LOUISVILLE TITLE
INSURANCE CO.**

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable
Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

**JOHN LARSEN REALTY
REALTORS**

4169 Pearl Road

SH 1-3448

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**FORSBERG ENAMELING
COMPANY**

5103 LAKESIDE AVE.

EX 1-9269

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons
CLEVELAND VAULT CO.

8616 BUCKEYE ROAD
CE 1-3538

SEASONS GREETINGS

**KENT FLORIST INC.
FLOWERS OF DISTINCTION**

12432 Cedar Road

YE 2-8340 - 2-8841

CLEVELAND HEIGHTS 6, OHIO
SPECIALISTS IN OVERSEAS GUARANTEED
FLORAL DELIVERIES

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

FRANK C. McGINTY

FUNERAL HOME

8112 Superior Avenue

CE 1-4670

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**THE LEONARD ELECTRIC
MFG. CO.**

3907 Perkins Avenue

HE 1-8736

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 BESSEMER AVENUE

DI 1-9807

Draugas Don Camillo

Giovanni Guareschi

--Ar tu esi partijos narys?
--paklausė Peppone, žingsniuodamas iš barako šalia lisesojo vyro.

--Ligi šiol neturėjau garbės,
--atsakė vyras svetimu balsu.
Jis buvo šaltai mandagus, Tuo metu, kai Don Camillo pagal Peppone nurodymus uoliai darė užrašus, sovietų pilietis Stephan Bordonny nepaprastai tiksliai atsakinėjo į kiekvieną Peppone klausimą. Tačiau buvo galima pastebėti, kad jis stengėsi vartoti kuo mažiau žodžių.

Kolchozo įmonė jam buvo žinoma iki paskutinės smulkmenos. Jis nesuabejodamas dėstė visus duomenis ir skaičius, bet nepridėjo jokių paaiškinimų iš savo pusės.

Peppone jam pasiūlė pusę toskaniško cigaro, tačiau jis mandagiai atsisakė. Mandagiu "ačiū" atmetė ir "Nazionale" cigaretę, kurią buvo pasiūlęs Don Camillo. Abiemis svečiams rūkant, ir jis iš kišenės išsitraukė laikraščio skiautėlę bei machorkos žiupsnį, iš kurių vikriai pasigamino susuktinę.

Jie apžiūrėjo javų silosą, po to daržinę, kurioje buvo laikomas specialusis pašaras, vaismedžių purškimo skysčiai ir rankiniai įrankiai. Viskas buvo gražiai sutvarkyta ir suženklinta popieriaus kortelėmis.

Viename kampe stovėjo naujutėlė mašina, ir Peppone paklausė, kam ji esanti naudojama.

--Medvilnei karšti,--atsakė sovietų pilietis Stephan Bordonny.

--Medvilnei?--nustebė Peppone.

--Ar šiame klimate augina medvilnę?

--Ne,--atsakė vyras.

--Tai kaip toji mašina čion pateko?--paklausė Don Camillo.

--Paskirstymo klaida,--pareiškė vyras.

--Ji atėjo vieton fuchtelio, kuriuo valomi javai.

Peppone paleido atominį žvilgsnį į Don Camillo. Tačiau pastarasis jau buvo radęs kabliuką ir kabinosi už jo visomis jėgomis.

--Tai javus valote medvilnės karšimo mašina?

--Ne,--atkiro vyras.

--Mes naudojame mašiną, kurią savo jėgomis pasigaminome savo dirbtuvėse.

--O ką daro tie, kurie gavo javų valymo mašiną vietoj medvilnės karštuvų?

--Tas klausimas Grevineko kolchozo nedomina,--atsakė vyras.

--Tokių klaidų neturėtų atsirasti,--pamaldžiai mina pastebėjo Don Camillo.

--Jūsų tėvynė yra trijų šimtų tūkstančių kvadratinį kilometrų dydžio,--oficialiu balsu atsakė vyras.

--O Sovietų Sąjunga apima per dvidešimt du milijonus kvadratinį kilometrų.

Kalbon įsijungė Peppone. Užmynęs Don Camillo kairiosios kojos nuospaudą, jis paklausė:

--Ar tu prižiūri šią daržinę?

--Ne, tik retkarčiais čia turiu darbo. Ar jus domina gyvulių auginimas?

--Mane pirmoje eilėje domina žemės ūkio mašinų skyrius,--atsakė Peppone.

Milžiniška daržinė, kurioje stovėjo tos mašinos, iš tolo atrodė gana neįspūdingai, nes ji turėjo ant medinių griaučių šiaudais išpintas sienas ir surūdijusį skardinį stogą.

Tačiau vidun įėjus, reikėjo išsižioti. Plūktose grindyse nesimėtė joks šiaudelis, ir tvarkingai sustatytos mašinos blizgėjo, tarytum būtų skirtos pavyzdinei parodai.

Sovietų pilietis Stephan Bordonny pažinojo kiekvieną mašiną iki smulkiausių dalelių. Jis išvardijo jų amžių, pajėgumą, degalų sunaudojimą, arklio jėgų skaičių ir taip toliau, tarytum skaitytų iš smegenyse įspausto investicijos sąrašo.

Daržinės gilumoje buvo mato ma dirbtuvė, vienintelė iš plytų statyta dalis. Tai buvo neturtinga kalvė su keliais reikalingiausiais įrankiais ir mašinomis, bet taip švariai užlaikoma, kad Pepponei net akys sudrėko.

Joje buvo taisomas milžiniškas vikšrinis traktorius, ir jo motoro dalys buvo tvarkingai išdėstytos ant darbo stalo. Peppone pakėlė vieną, apžiūrėjo ir pažvelgė į sovietų pilietį Bordonny.

--Kas ją nutekino?--paklausė.

--Aš,--vis dar abejingai balsu atsakė Stephan.

--Šituo tekintuvu?--paklausė Peppone, parodydamas seną, sugedusį aparatą, kuris tik iš tolo priminė tekintuvo mašiną.

--Ne,--atsakė ex-italas,--Brūžuokle.

Peppone iš naujo apžiūrėjo daiktą. Paskui pakėlė antrą ir vėl apžiūrėjo su tuo pačiu pasigėrėjimu.

Virš darbo stalo, kabojo velenas, virvute prižištas prieš non įkišto geležies gabalo. Stepan paėmė kirtiklį, ir juo kaukštelėjo į veleną. Tas suskambėjo, lyg varpas.

--Iš skambesio galima nuspręsti, ar gerai padarytas,--pasakė jis, padėdamas atgal kirtiklį.

Peppone nusiėmė skrybėlę ir nuo kaktos nusišluostė prakaitą.

--Būčiau atkakliai tvirtinęs, kad pasaulyje yra tik vienas žmogus, kuris pagal klausą nusprendavo darbo kokybę, o dabar čia, Rusijos viduryje, sutikau kitą.

--O kas tas pirmasis?--pasitdomavo Don Camillo.

--Toricellos auto mechanikas,--atsakė Peppone.

--Jis buvo savo srities specialistas. Jis taisydavo lenktyninius automobilius, kuriuos jam net iš užsienio atgabendavo. Buvo mažas žmogelis, ir iš išvaizdos neatrodė, kad kam būtų tikęs. Antraisiais karo metais anglų artileristas nutaikė sviedinį į jo namą, palaikęs jį Stivone tiltu. Ir vargšas liko ten begulys po griuvėsiais, su žmona ir abiem sūnum.

--Tik su vienu,--pataisė sovietų pilietis Stephan.

--Ant rasis laimingų sutapimų buvo kareivis.

Sovietų pilietis Stephan Bordonny pasakė tai visai kitu balsu.

--Malonu, kad kas nors dar prisimena mano tėvą,--pridūrė jis.

Jie tylėdami išėjo iš daržinės. Lauke juos pasitiko pilkas dangus, pranašaujantis audrą ir lietų.

--Gyvenu aname name,--pasakė Stephan.

--Patarčiau jums ten pasislėpti, kol dar neprasidės liūtis. Kollietus pasibaigs, galėsiu jums suteikti duomenis, kurių jums dar trūksta.

Jie pasiekė namą tą akimirka, kai pradėjo kristi pirmieji dideli lašai. Namas buvo kuklus ir skurdus, tačiau švariai laikomas ir jaukiai įrengtas. Didelėje virtuvėje stovėjo milžiniška krosnis, o po lubomis dunksojo juodai apbruktos sijos.

Peppone vis dar nebuvo atsigavęs iš nustebimo.

Jie susėdo prie ilgo stalo.

--Toricellos dirbtuvėje,--kalbėjo Peppone lyg ir sau,--paskutinį kartą lankiausi 1939 metais. Buvau pigiai gavęs nusipirkti seną "Balli" ir negalėjau surasti, ko stigo motorui.

--Blogai išbalansuotas velenas,--pareiškė Stephan.

--Aš jį ištiesinau. Tokias smulkmenas tėvas visada perleisdavo man. Ir? Kaip jis veikė po to?

--Jis ir šiandien tebeveikia,--atsakė Peppone.

--Tai tu buvai tas šmaikštus berniokas juodais plaukais, kurie vis krito ant akių?

--Aš tada tebuva tik devynioliko metų,--sumurmėjo Stephan.

--O tamsta tuomet nenešiojai ūsų.

--Ne,--įsimaišė Don Camillo.

--Jis pradėjo ūsų neskusti po to, kai už baisų gėrimą ir antifašistinę triukšmavimą jį įmetė kalėjimui. Už tai jis gavo politiškai persekoto liudijimą, kuris vėliau suteikė jam teisę tapti komunistiniu senatoriumi.

Peppone trenkė kumščiu į stalą.

--Aš padariau ir kitų dalykų,--piktai sušuko jis.

Stephan stebėjo Don Camillo.

--Ir tamsta,--sumurmėjo jis,--man lyg pažįstamas. Ar ir tamsta iš tos pačios apylinkės?

--Ne,--pasiskubino atsakyti Peppone.

--Tiesa, jis gyvena toje apylinkėje, bet į ją atsikėlė vėliau. Tu jo negali pažinti. Geriau pasakyk man, kaip čia patekai.

Stephan truktelėjo pečiais.

--Kam mums liesti praeitį, kurią rusai taip geraširdiškai užmiršo,--pasakė jis balsu, kuris vėl rodė ledinį šaltumą.

--Jei jums reikia daugiau žinių apie kolchozą, mielai patarnausiu.

Tačiau Don Camillo kaip tik norėjo daugiau išgirsti apie tą

praeitį.

--Mielas bičiuli,--pasakė jis,--nekreipk dėmesio, kad jis komunistinis senatorius. Pasi-

kalbėkime, kaip žmogus su žmogum. Palikime politiką nuošaly.

Stephan iš karto pažvelgė į Don Camillo, o vėliau į Peppone's akis.

--Aš neturiu ko slėpti,--pareiškė jis.

--Mano istorija, čia, Grevineke, yra kiekvienam žinoma, bet, kai niekas apie tai nekalba, mielai ir aš būčiau nutylėjęs.

Don Camillo jam ištiesė "Nazionale" pakutį. Lauke prasi-

dėjo tikra liūtis; vėjas kibirais švaistė vandenį į mažus langelius.

--Jau septyniolika metų svajojau surūkyti vieną "Nazionale",--pasakė Stephan, uždegdamas cigaretę.

--Negaliu priprasti prie tos machorkos ir laikraščio popieriaus. Ji tiesiog sprogdina mano skilvį.

Jis godžiai užtraukė keletą dūmų ir žiūrėjo į melsvus dūmus, kurie sklaidėsi iš jo burnos.

(Bus daugiau)

GREETINGS and BEST WISHES
A. PAUL TINCHER

HANDWRITING EXPERT

Expert on all Questions on Forgeries. -Age of Ink Paper, Typewriting, Court Photographs

616 NATIONAL CITY BANK BLDG

MA 1-7696

Evenings - UL 1-6825

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

UNITED PROVISION

CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

JOHN L. MIHELICH

Attorney

And Member of Civil Service Commission
MA 1-2013

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

LOUIS EISENBERG HARDWARE

We Carry a Complete Line of Hardware Supplies

1169 East 79th St.

EN 1-9381

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

KATHERINE J. WELTER

REAL ESTATE

29025 Lake Shore Blvd.

WI 3-3800

GREETINGS and BEST WISHES
**UPTOWN PRESCRIPTION
DRUG STORES**

PRESCRIPTIONS OUR SPECIALTY

10543 Carnegie Ave.

RA 1-2700

10431 St. Clair Ave.

MU 1-3500

18599 Lake Shore Blvd.

IV 1-9252

10605 Chester Ave.

SW 1-2200

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, J. Pablėnas, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: B. Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Laikraščių redaktoriams reikia susitikti

Lietuvius laikraštininkus, gyvenančius JAV, o drauge ir kituose kraštuose, jungiančios organizacijos neturime. Yra mirštantys ar numirusi Lietuvių žurnalistų Sąjunga. Atskirose vietovėse dar veikia vienokiais ar kitokiais vardais besivadinančių laikraštininkų klubai. Tai ir viskas.

Žinoma, jei dauguma mūsų laikraštininkų, kurie dabar lietuviškiems laikraščiams talkina, pastoviai dirbtų spaudoje, neabejotina, kad ir žurnalistų Sąjunga ir atskiri laikraštininkų klubai būtų judresni. O dabar, kada dauguma dirba visiškai kitokiems darbams, dažnai nei intereso neturi, pagaliau ir laiko neužtenka, gilintis į kasdien iškilančius reikalus. O reikalų ne tik nemažėja, bet Tėvynėje okupacijai tęsiantis ir laisvuose kraštuose gyvenančių lietuvių pasipriešinimą įvairiausiomis pastangomis ardančiomis, beveik kasdieną daugėja.

Normalu būtų, kad visi tie lietuvių laikraščiai, kurie siekia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, kurie kovoja prieš komunistinį rusišką imperializmą, kovos liniją pagrindiniais klausimais derintų, vieningiau laikytųsi, greičiau ir kiečiau į visus kylančius naujus reikalus reaguotų. O dabar to nėra, nes nėra ir tuos laikraščius jokios jungiančios organizacijos.

Žinoma, kai kas gali pasakyti, kad tokią liniją turėtų nustatyti mūsų veiksniai. O tų veiksmų, kurie tokią liniją galėtų nustatyti, yra tikrai per daug ir patys net tarpusavy nepajėgia susikalbėti. Kiek tie veiksniai greitai reaguoti į kasdien iškilančius naujus reikalus, jau patys matome. Jų veikla dažniais atvejais sukausi, kaip girnų apatinė pusė. Net ir tam darbiui pinigų rinkti blaiviau atsibundama tik apie Vasario 16. O šiaip, tarsi valdišką darbą dirbą valdininkai — paspėsime, reikia dar pasvarstyti, pasidaryti... Ir taip besvarstant ir besidairant, net didžiausi tokių veiksmų rėmėjai, kaip New Yorko ALT pirmininkas, pripažindamas okupaciją, važiuoja į Vilnių. Ir žinoma, šiam išvažiavus, tie veiksniai vėl nežino ką daryti...

Lietuvių laikraščius jungianti organizacija reikalinga ir kitiems reikalams. Juk mes esam liudininkai, kaip milijonus kaštavusios lietuviškos parapijos atitenka svetimiesiems. Nyksta daug gražių darbų atlikusios lietuviškos organizacijos. Tik viena lietuviška spauda, pačiomis vargingiausiomis priemonėmis ir dažnai nepaprastai didelėmis pastangomis einanti, ne tik tebėra tokia pat ištikima lietuviškumui, bet dar giliau tą darbą dirba. Ir tų laikraščių redaktoriams, gal ir leidėjams, būtų pravartu laiku nuo laiko susitikti, apie laikraščius normalių kainų nustatymą, o taip pat kitus reikalus aptarti.

Pagaliam, reikia neužmiršti, kad įvairių srovių laikraščių redaktoriai susitike, valandą kitą pabendrauvę, pasvarstę visą eilę aktualių klausimų, jie tikrai pajęgtų be triukšmo, žaibolaidžiais nuleisti daug kontraversinių klausimų. O tie kontraversiniai klausimai, savaip suprasdami ir savaip iškomentuoti, nei mūsų vieningumui, nei mūsų ryžtui nepatarnauja.

Manau, kad šių argumentų pakanka, kad laikraščių redaktoriais laiku nuo laiko reikia susitikti. Ar tie susitikimai ateityje įgautų pastovesnes organizacines formas, ar būtų ir be jų, čia ne taip svarbu. Svarbu, kad paties gyvenimo keliams reikalingas tvarkyti tikrai patarnautų.

B. G.

LAUKIAM ALT PASISAKYMO

Inž. A. Varnas, New Yorko ALT skyriaus pirmininkas, vykusiose Vasario 16 iškilimėse netaktiškai išbaręs respublikonus, nei iš šio, nei iš to išvyko į Lietuvą ir Sovietų Sąjungą.

Dėl tokio A. Varno elgesio yra visokių aiškinimų. Idomu būtų patirti, kaip į šį reikalą žiūri ALT centras? Ir patirti ne už metų, bet dabar, kol vėl koks aukštas ALT pareigūnas nesumanys kaip kitaip su komunistais pabendrauti.

V.K.V.
Chicago

PUOLA Į ISTERIKĄ

Aną dieną komunistinė "Vilnis" puolė į isteriką ir parašė: "Dirva, ta Bačiūno mazgotė..." Atrodo, kad gerai užlipote ant Maskvos padovanotų batų, jei jau taip skausmingai rėkia. Tai pats geriausias Dirvai pažymėjimas,

nes kiti laikraščiai komunistiniams melams ryškinti ir teisybę nurodyti, nepajėgia pasirinkti naujesnių ir jiems akis badančių argumentų.

Eikite tuo keliu ir toliau. Neužtenka apie komunistinę šūkauti, bet jį reikia mušti jų pačių argumentais. Labai geri ir Dirvoje spausdinami Draugo Don Camillo nuotykių. Tat žinoma, šių ir kitokių rašinių jiems pasiskaičius, reikia šaukti ir į isteriką pulti.

K. Arminas,
N.Y.

AR AIŠKINAS KAS, AR NESIAIŠKINA?

Dirvoje jau keliais atvejais būvo rašyta, kad artėjant rinkimams reikia atitinkamoms lietuvių bendrinėms organizacijoms išsiaiškinti, kaip joms rūpims reikalus žiūri abi šio krašto įtakingosios politinės partijos, o

Konkursinė nuotrauka Nr. 59

Šiuo metu jo užsiėmimas yra...

NUOMONĖS IR PASTABOS

(IŠ LNT APLINKOS)

ŠEIMOS. --Kai dr. Karvelis prieš ketelį metų išleido aplinkrašį, kviesdamas lietuvių gaminti rezoliucijas, reikalaujančias iš Sovietų įvairių palengvinimų Lietuvoje, daugelis nustebo: "Tai ką? Nebe nepriklausomybės, o tik malonių maldausim?". Pats Vlikas netrukus aplinkrašį atšaukė.

Tas dalykas buvo prisimintas ryšium su raginimais kreiptis į Amerikos prezidentą ir prašyti, kad "viršukalnėje" pareikalautų, jei ne daugiau, tai bent leidimo sovietinės okupacijos išskirtoms pabaltiečių šeimoms susijungti. Siūlosi panašus klausimas, kaip ir dėl dr. Karvelio aplinkrašio. Argi prašysim, kad J.V. prezidentas, ne šiaip sau pilietis, derėtųsi su Pabaltijo okupantu dėl malonės keliems šimtams ar tūkstančiams šeimų, tuo pačiu atitraukdams nuo 20 metų tvirtai palaikomo Sovietų teisų nepripažinimo Pabaltiję?

Kariaujančios šalys, per Raudonąją Kryžių ar kitaip, rūpinasi prieš ne laisvą patekusių savųjų likimu, kartais suorganizuoją net pasikeitimą belaisviais. To niekas nelaiko nusileidimu priešui, nei "bendradarbiavimu" su priešu. Dabartinis vienu ar kitu būdu "civilinių belaisvių" išprašymas iš Lietuvos irgi nėra teisinis Lietuvos okupacijos pripažinimas, kol prašytojai yra privatus asmenys, arba jei būtų ir kokios nors labdaringos (Raudonojo Kryžiaus pobūdžio) organizacijos. Bet jeigu lietuvių (ypač politinių išeivių) politinės reikšmės organizacija, arba kurios laisvos valstybės vyriausybė imtų su okupantu valdžia derėtis tik dėl kokių nors lengvatų ar malonių Lietuvoje, tai visai pagrįstai atrodytų, kad tas, kas tokia kalbą su okupantu pradeda, tuo pačiu ir jo teises okupuotame krašte pripažįsta.

Kol manome, kad Lietuvos okupacijos neteisėtinimas yra viena iš svarbiausių Lietuvos laisvės kovos atramų, tol, turbūt, netrauksime tos atramos į pavojų net ir vardan labai skaudaus išskirtų šeimų reikalo. Be to, argi ne tuščia iliuzija manyti, kad gana tik parašyti memorandumą ir Amerikos prezidentas tuojau įtrauks prašomąjį reikalą "viršukalnės" konferencijos dienotvarkėn? Pavergtųjų Europos Tautų Seimo prezidiumas be at-

taip pat, kaip į pavergtųjų kraštų laisvinimą žiūri patys iškilniausieji prezidentiniai kandidatai.

Seku visą lietuvių spaudą, bet labai apgailestaudamas turiu pripažinti, kad niekur neužtikau žinios, jog lietuvių bendrinės organizacijos tuo rūpintųsi. Atrodo, kad ir čia, kaip daugelyje klausimų, bus pramiegota ir atsakymų nesusilaukta.

G. Senulis,
Patrox

vangos primena visų tų tautų, drauge ir Lietuvos, rūpesčius vyriausybėms ir jų atstovams konferencijose. Smulkesnių vietų ir dar smulkesnių reikalais klabenimai greičiau būtų tik rodymas nenusivokimo, kada kur ir kam yra tinkamas laikas ir tinkama vieta.

(Jb)

BE KOMENTARŲ...

DIENRASTIS DRAUGAS,
CHICAGO, ILLINOIS

Šeštadienis, 1960 m. balandžio 2

• Rašytojų Draugijos premijos įteikimas įvyks balandžio 10 d. Hamiltone, Kanadoje. Premija — \$500. Premijuotąją veiklą parengia jūry komisija, susidedanti iš Juozo Kralikausko, Vytauto Tamulio, Jono Kardeio, Henriko Nagio ir Juozo Zmuidzino.

Lietuvoje Rašytojų draugijos valdybą šiuo metu sudaro: pirm. E. Miečelaitis, vicepirm. Just. Marcinkevičius, nariai K. Ambrazas, A. Baltakis, Alf. Bieliauskas, A. Jonynas, V. Mozūriūnas V. Reimeris.

PATARIMAI

automobilistams

George W. Gibson, Dodge įmonės vyriausias inžinierius, automobilistams duoda tokius patarimus:

Važiukit vidutiniu greičiu, 80 mylių per valandą greičiu važiuojant sunaudojama 52% mažiau gazolino, negu važiuojant 30 mylių greičiu.

Pradėkit važiuoti iš lėto, "Kiškio" šuoliai sunaudoja dvigubai daugiau gazolino.

Venkit nereikalingų sustojimų, nes darant dažnus sustojimus, sunaudojimas gasalino padidėja net ketvirtin.

Stenkitės greitį įaukštesnį bėgi. Važiujant 20 mylių greičiu žemu bėgiu, sunaudojama apie 34% daugiau gazolino, negu važiuojant aukštesniu bėgiu.

Išlaikykite pastovų greitį. Važiujant pastoviai 50 mylių greičiu galima padaryti apie 25% daugiau mylių, negu dažnai kaitaliojant greitį iš 30 iki 75 mylių.

Saugokit stabdžius. Netinkamai nustatyti stabdžiai gali kainuoti apie 5 mylias iš kiekvieno gazolino galiono.

Naudokit tinkamą alyvą. Per tiršta alyva pirmose 10 mylių gali sunaudoti dvigubai daugiau gazolino.

WASHINGTONO miesto policija rado ant vieno automobilio lapelį, kuriame buvo užrašyta: "Pavogtas, prašom pranešti policijai." Kitoje lapelio pusėje buvo atspirašoma savininko, jog vagis turėjęs sukūbėti į Washingtoną, bet neturėjęs pakankamai pinigų traukiniui. Todėl jis pasiėmęs automobilį.

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

NORMAN A. FUERST

STATE REPRESENTATIVE

CANDIDATE FOR

JUDGE

DEMESTIC RELATIONS
COMMON PLEAS COURT

DEMOCRATIC

PRIMARY MAY 3, 1960

TERM STARTING JANUARY 8, 1961

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

**MONARCH FINER
FOODS**

QUALITY FOODS FOR OVER

100 YEARS

6560 Juanita

HE 1-6868

GREETINGS and BEST WISHES

To All The Lithuanian People

**CRANE SUPPLY
COMPANY**

(A Division of Crane Co.)

PLUMBING SUPPLYS

6215 Carnegie Avenue

UT 1-2400

GREETINGS and BEST WISHES

To All The Lithuanian People
On Your National Holiday

DAVID T. MATIA

STATE REPRESENTATIVE

CANDIDATE FOR

RE-ELECTION

ON THE DEMOCRATIC PRIMARY

MAY 3, 1960

GREETINGS and BEST WISHES

QUA BUICK INC.

BUICK—OPEL—RENAULT—
PEUGEOT

10250 Shaker Blvd.

RA 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

R. B. BISCUIT COMPANY

R. B. FAMOUS PRODUCTS

2515 Bridge Avenue

CH 1-3270

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

VIKING CAULKING GUN CO.

4518 Lakeside Ave.

UT 1-0216

BEST WISHES
To All The Lithuanian People

TERRAZZO FLOORING BY

O. A. BERTIN COMPANY

1305 Brookpark Rd.

ON 1-5650

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

O'BRIEN BRASS CO.

20940 St. Clair Ave.

IV 6-2440

GREETINGS and BEST WISHES

FAMOUS FURANCE CO.

DISTRIBUTORS FOR WESTINGHOUSE
AIR CONDITIONERS, AND OTHER
MISCELLANEOUS PRODUCTS.

6420 Woodland Ave.

UT 1-5700

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

LAD. F. SUCHY

LIFE, INCOME FAMILY PLAN
AUTO and HOME OWNER PACKAGE
INSURANCE.

12706 Woodland Ave.

Call CE 1-1833

GREETINGS and BEST WISHES

CLEVELAND FABRIC SHOPS, INC.

706 East 185th St. Off Lake Shore Blvd.

IV 1-6832

19561 Miles Road

MO 3-5455

Best Wishes To All The Lithuanian People

BROWN TEXACO SERVICE STATION

FOR THE FINEST SERVICE IN TOWN

6029 Superior Ave.

Call EN 1-8694

L. Židonytė

Piešinys plunksna

ŽYDONYTĖS DARBŲ PARODA BOSTONE

Lietuvių dailės mėgėjams buvo staigmena Lijolės Židonytės pasirodymas šioj Atlanto pakrantėj. Tai naujas ir jaunas vardas, žengias į dailės pasaulį. Mūsų spaudoj iš anksto niekas nekalbėjo apie jaunosios dailininkės parodą, todėl mažai kas apie ją Bostone nežinojo. Aš turiu būti dėkingas Bartkų šeimai Chicago, kurie man perleido savo kvietimą į parodos atidarymą.

Lijolė Židonytė yra žinomo pedagogo M. Židonio duktė, literatės p. Vėbrienės sesuo. Ji gimė Ukmergėje, ten savo vaikystę praleido. Karo ir okupacijų audros ją nubloškė Vokietijon, kur su dauguma tremtinių ji išgyveno benamio dalį. Atvykusi į JAV, įstojo ir baigė Whitney-Paier meno mokyklą, keletą metų studijavo Yale Universiteto Architektūros ir Piešimo mokykloje, kur 1958 m. gavo BFA laipsnį. Šiuo metu dar tebestudijuoja tame pačiame Yale Universitete ir rengiasi MFA mokslo laipsnui gauti.

L. Židonytė kaip dailininkė jau yra dalyvavusi šiose parodose: Yale Meno Galerijoje, YMCA salone New Yorke, Bostono meno festivalyje, Cordova-Dana muziejuje Lincolne, Mass. ir Silverio dailininkų gildijos parodoje Ner Havene, Conn. Dabar surengtoji L. Židonytės dailės darbų paroda Bostone yra iš eilės šeštasis jos viešas pasirodymas Amerikos dailės gyvenime.

Dail. L. Židonytė savo darbus iškabino Henri studijos meno galerijoje, 1247 Commonwealth Ave., Bostono priemiesty Brightone. Parodos atidarymas įvyko balandžio 3 d., 3 val. po pietų. Atidaryme dalyvavo

amerikiečiai ir lietuviai, kurių tarpe matėsi Vėbros ir Ramanauskai iš New Haveno, Conn. Paroda bus atidaryta balandžio 4-17 d.

L. Židonytė savo parodoje rodo 12 piešinių ir 11 tapybos darbų. Tai du atskiri dailės pasauliui, skirtingom technikom atlikti. Savo piešiniuose L. Židonytė pasirodo kaip nepaprastai kruopšti, kantri ir subtili piešėja, puikiai valdanti piešinio formą. Piešinių tematika — gėlės, gėlių žiedai, peizažai. Tie darbai yra daugiau realistinio pobūdžio, dailiai išbaigti, jautriai subtilūs ir švelnūs. Iš tų darbų pažymėtini yra šie: Tulpės, Gėlės, Puokštė, Gėlių žiedai, Kalnų pavasaris.

Savo tapyboje L. Židonytė eina abstrakcinio meno keliu, kuris šiuo metu yra tokiš madnas JAV. Tuose darbuose dailininkė pasirodo, kaip jautri ir įmantri spalvininkė. Jos tapybinė technika ir abstraktuose yra gyva, spalvų tonai, deriniai ir atspalviai tikrai mieli akims. Darbų tematika beveik ta pati kaip piešiniuose — gėlės ir gėlių žiedai. Tai graži dirva spalvų deriniam ir jų išgyvenimui.

Išskirtini iš tų darbų yra Vasaros žiedai, Natūrmortas, Gėlės peizaže, Chrizantemos ir Užuolaidos žiedai.

Žinoma, savo piešiniuose ir tapyboje dail. Lijolė Židonytė dar tebeieško savojo dailės kelio, savojo Aš. Piešiniai, jų forma ir išbaigimas rodo, kad ji yra daugiau linkusi į grafikos meną. Tačiau ir jos tapyboje yra akivaizdus spalvų muzikės talentas. Tik abejotina, ar ji pasiliks ir užsidarys abstraktinėje tapyboje. Tie patys piešiniai liudija, kad,

(Nukelta į 6 psl.)

L. Židonytė

Vasaros žiedai

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SOUTH SIDE FEDERAL SAVING & LOAN ASSN.

SAVING INSURED UP TO \$10,000

By an Agency of the United States
GovernmentCurrent Dividend Rate 4% Per Year
on Saving2184 Warrensville Center Rd.
South of Ceder

AND OTHER OFFICES FOR CITY WIDE SERVICE

FAirmount 1-1543

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

NORMAN M. RILEY CO.

FILTER QUEEN DEALER

SALES & SERVICE PICK UP AND DELIVERY

11723 Kinsman Road

LO 1-8710

GREETINGS and BEST WISHES
For A Pleasant Holiday

M. & O. COAL COMPANY

1900 Euclid Avenue

CH 1-5380

BEST WISHES TO ALL THE
LITHUANIAN PEOPLE

THE MAX OSTER ELECTRIC COMPANY

1428 Lakeview Road

Call SW 1-0382

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

SCHENLEY DISTILLERS COMPANY

1783 East 11th St. Ferguson Bldg.

Cleveland 14, Ohio

20 metų tos srities
praktikaVokiečių radijų
taisymasTELEFUNKEN
Authorized Factory Service

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE
CLEVELAND 2, OHIOSandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių
modelių

LAKEWOOD 1-4669

GREETINGS and BEST WISHES

THE GOLUB FUNERAL HOME

EMIL GOLUB Prop.

4703 Superior Ave. EX 1-0357

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS
and BAR TOPS

1970 East 84th St. SW 1-2711

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

THE ATLAS PAPER BOX CO.

J. H. Hass, Vice President and Treasurer

1849 EAST 65th STREET UTah 1-1191

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

L. J. EFFERTH & ASSOC.

REAL ESTATE

1404 East 9th Street CH 1-2898

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ROBERT E. STUMPF

KITCHEN MAID MESA

West Side Market House Stand No. F 13

S. S. Kresge Co. East 4th & Euclid

5441 Ridge Road

KITCHEN MAID MESA

Parmatown 7461 Ridgewood Drive.

Main Plant and Office WO 1-8061

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

IMPERIAL -- CHRYSLER
PLYMOUTH -- VALIANT -- SIMCA
AND DODGE

TRUCK DEALER

JALOVEC MOTORS, INC.

2223 Superior Ave.
MA 1-0353

KULTŪROS AR EKONOMIJOS KONGRESAS?

Kultūros Fondo Taryba, kartu su valdyba ir svečiais, posėdžiausio sausio 23 d. Ten, be kitų pranešimų, buvo ir Povilo Gaučio pranešimas "Kultūros Kongreso šaukimas".

L. Aukštys sausio 27 d. Drauge rašė: "Beveik visi kalbėtojai pritarė Kongreso reikalingumui, tačiau visi kalbėjusieji, kaip ir pats pranešėjas akcentavo, kad tokiam kongresui reikia gerai pasiruošti, jam turi būti numatyta uždavinys ką jis turi atlikti. Jo paskirtis ne kultūrininkų susitikimas ar bereikalingų rezoliucijų rašymas, bet duoti konkrečios naudos".

Iš posėdžio aprašymo galima pasidaryti išvadą, kad patiemis posėdžio dalyviams Kultūros Kongreso uždavinys neaiškus, jis tik dar "turi būti nustatytas".

Povilas Gaučys savo straipsnyje "Antro Kultūros Kongreso ruošimo reikalai" (Draugas, 1960 2, 6 d.) apie Kongreso uždavinius, šias dvi galimybes teusimena: "kad jo rengėjai įpareigotų jį atlikti kurį konkretų uždavinį, tariant ar Kultūros Kongresas šaukiamas pasitarti, iš klausyti referatų, ar pirmoje vietoje nustatyti mūsų kultūrinės politikos išsivijimo gaires".

Ar "gairių nustatymas" ir "rezoliucijų rašymas" nėra tos pat vertės, ir ar jų likimas nebūtų tas pats? Straipsnis baigiamas: "jau vien pats faktas, kad būtų nubrėžtos ir priimtos mūsų kultūrinės politikos gairės, o taip pat nustatyta, kas priimtus nutarimus turi vykdyti turėtų didelės reikšmės".

Kad pacituota Kongreso reikšmė būtų suprantamesnė, tuos žodžius išverskime į kinę kalbą. Išvertus taip būtų: Ūkininkas (kongresas) savo darbininkui (jis turi nutarimą vykdyti) liepia išdirbti ir kviečiais apseiti vieną jo lauką. (nustato gaires). Bet pasirodo, kad ūkininkas neturi nei arklio, nei arklo, nei pinigų jiems nusipirkti ir darbininkui algą sumokėti. Taigi, neužtenka nustatyti gaires ir nurodyti kas nutarimus turi vykdyti, bet tiems vykdytojams reikia duoti ir priemones tuos nutarimus įvykdyti. O priemonės-p pinigai.

EKANOMIJOS KONGRESAS?

Ar nebūtų tiksliau, kad pirmoje eilėje būtų pasirūpinta lėšomis, o vėliau, pagal jas nustatinti veiklos gaires. Surasti naujus ar papildomus (seni šaltiniai iš parengimų ir nario bei solidarumo mokesčių) lėšų šaltinius reiktų šaukti Ekonominės Kongresą.

I Kongresą turėtų būti pakviesti finansų, ekonomijos, biznio administracijos ir kitų gimininių sričių žinovai, tiek teoretikai tiek praktikai, abu susivienijimai, Prekybos rūmai (Vaizbos butai) Skolinimo ir taupymo bendrovės lyga ir jai nepriklausantys bankai, profesionalų organizacijos ir jų atskiri nariai, pavieni žinomi biznieri ir kiti tuo besidomintys.

Kongrese turėtų būti padaryti specialistų pranešimai apie kiekvieną numatomą lėšų šaltinį su įvykdomo plano metmenimis.

Kiekvienas Kongreso dalyvis, bent dvi savaites prieš Kongresą, turėtų gauti visų pranešimų nuorašus, kad diskusijose galėtų pagrįstai kalbėti. Krupštumu ir apdairumu paruoštas Ekonominės Kongresas vieną kartą išspręstų lėšų klausimą, teigiamai ir neigiamai. Ne-

suradus efektingesnių šaltinių iš Kongreso būtų tiek naudos, kad turėtume liautis svaioje įvykdyti didesnius kultūrinius užsimojimus.

Gali kilti klausimas, kam reikalingas Ekonominės Kongresas, kai turime Ekonominę Tarybą. Turime juk ir Kultūros Fondo valdybą iš aštuonių narių, ir tarybą ir dvidešimties narių, bet Kongresą ruošiamės šaukti. O Ekonominė taryba tik iš penkių asmenų. Biznio teoretikų ir praktikų asmeninis dalyvavimas, jų pareiktos pastabos, yra visai kitokio pobūdžio ir vertės, kaip kultūrininkų Kultūros kongrese. Jei Ekonominė taryba jau turėtų paruoštą efektingą lėšų sutelkimo planą tai Ekonominės Kongresas tam nepakenktų, o padarytų didelę propagandą ir būtų pagalba tarybos planą vykdam. O kodėl negalėtų veikti, greta vienas kito, ir du planai?

EKANOMIJOS KONGRESE SVARSTYTINI KLAUSYMAI

1. Banką steigti
Dažnai ir įvairiomis progomis nusiskundžiame savo tautiečių perdėta banko knygutės meile. Juos pabarame ir papeikiame. Bet ar tuos pataisome? Ne, tik nutoliname nuo lietuviškų reikalų, nes iš kalno žinodamas, kad bus peikiamas, jausdamas nors nežymu sąžinės graužimą, kad prie tautinių reikalų rėmimo neprisideda toks visai nebeina į parengimus.

Banko knygutės, kad ir perdėta meilė, yra daug geresnė už tuščią išlaidumą ar girtuokliavimą. Tik tą knygutės meilę reikia mokėti panaudoti ir tautiniams reikalams. Įsteigus lietuvišką banką, jo santaupos saugiai ir pelningai, net pelningiau kaip kituose bankuose laikyti, pasitarnautume tautiečiui materialiai ir psichologinai jį grąžintume į aktyvesnį dalyvavimą savoje bendruomenėje. Toks pasijutų prisidedas prie tautinių reikalų rėmimo. Toks lietuviškas bankas, įstatymų ribose skirtų galimai didesnę pelno dalį lietuviškiems reikalams.

Ar be nuosavo banko galima galvoti apie tokią būtinybę kaip Lietuvių Kultūros Rūmus Chicagoje?

Iš šalies žiūrint atrodo, bankai duoda gražaus pelno, nes priešingai, lietuviški bankai nebūtų išaugę į milijoninius ar keliasdešimt milijoninius milžinus ir išsistatę puikius rūmus.

Inž. V. Didžiulis, Kolumbijoje sėkmingai įsijungęs į didžiąją pramonę ir prekybą, lankydamasis šiame krašte, pasikalbėjęs su Dirvos korespondentu (1960, I, 4d.) baigia: "kodėl gi mes negalime, kaip vokiečiai, prancūzai ir kiti, įsteigti, pavyzdžiui, Amerikos ir Kolumbijos lietuvių exporto ir importo banką? Sąlygos labai palankios, reikia tik organizacijos ir kūrybos noro, o investuotas kapitalas gali nešti labai viliojantį dividendą."

Naujiems bankams steigti leidimai nelengvai duodami, greičiau duodami esamam bankui atidaryti naują skyrių. Gauti leidimą daug lemia tinkamas ir įtikinantis banko steigimo reikalo ir jo tikslo formulavimas.

(Bus daugiau)

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

Židonytė...

(Atkelta iš 5 psl.)

išsivadavusi iš mokyklos irakų, ji ir šioje dailės šakoje gali pasireikšti, kaip individuali ir savaiminga kūrėja.

Baigiant nuoširdžiai linkima, kad Lijolės Židonytės parodą aplankyti daugiau Bostono lietuvių. Jau naujai dailininkei tegu niekad nebūna sunkus pasirinktas kelias, kuriame taip dažnai sutinkami ne tik kūrybiniai laimėjimai ir džiaugsmas, bet taip pat sielvartai, apsvylimai ir kentėjimai.

on AUTO
INSURANCE

GREETINGS and BEST WISHES

LA MAR'S RESTAURANT

FOOD AT ITS FINEST AT MODERN PRICES

9501 Euclid Ave.

SW 1-3070

1106 Euclid Ave

PR 1-8898

J.S.AUTO SERVICE

Sav. J. Svarcas

1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

Ofiso telef.: MAIN 1-1773

Rezidencija: OL 7-2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgčio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

V. RICKUS

PAINTING-DECORATING INC.

RESIDENCINIS IR KOMERCINIS DAŽYMAS

Korporacija turi pilnus apdraudimus. Įkainavimai nemokami. Klijučių patogumui turime taip pat specialistus medžio, tinko ir kitiems namų remonto darbams.

Dabar jau yra pats laikas tartis dėl pavasario darbų.

Telefonuokite: PO 1-6035

658 E. 162 St., Cleveland, Ohio

LIETUVIŠKI SRIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti Nurodykit prekę

Nurodykit adresą: Name

No. Street City State

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų persiuntimas į visus kraštus TAIP PAT IR VISOKIOS RŪŠIES APDRAUDA Kur tik besiruoštumėte keliauti, tuoj susirikiokite su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI

311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey

Telefonas: Market 2-4867

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Gegužės 3 d. nominacijų balsavimuose J. Mull-Mulio varda bus tik Demokratų partijos sąraše, tarp daugiau šimto kitų. Iš tos daugybės nominuoti bus tik 17, gavę daugiausia balsų. Jis turi patekti tarp tų pirminių 17. Respublikonų kandidatų sąraše jo vardo nebus. Ten bus kita daugybė, iš kurios pirminiai 17, gavę daugiausia balsų skaitysis respublikonų kandidatais.

Norint padėti Mull-Mulio liui gauti nominaciją, nuėję balsuoti geg. 3, prašykite "Democratic ballot".

Jei Mull-Mulio geg. 3 bus nominuotas, jo vardas bus lapkričio 8 d. rinkimuose tarp 17 demokratų, greta kurių bus ir 17 respublikonų. Iš tų 34 kandidatų laimės tik 17, gavę daugiausia balsų. (Šių kandidatų rinkimas liečia tik Cuyahoga apskrity).

Lapkričio 8 d. bus visuotiniai rinkimai, tarp jų senatorių, kongreso atstovų ir prezidento.

Kurie jaučiatės respublikonais ir norėsit už respublikoną prezidentą balsuoti, vistiek galėsit ir už demokratą Mull-Mulio balsuoti, nes jau tuose rinkimuose visų partijų kandidatai bus duoti visiems balsuotojams.

K. S. K.

• Lietuvos Steigiamąjį Seimą minėti sudarytas visų srovinių ir bendrinių lietuvių organizacijų atstovų komitetas, į kurį įeina: J. Daugėla, K. Gaižutis, P. Gruodis, V. Kasakaitis, A. Kasulaitis, V. Janušis, L. Leknickas, F. Mackus, Melinauskas, Sp. Nasvytis, V. Polubinskas, J. Virbalis ir K. Žiedonis.

Steigiamąjį Seimą 40 metų sukaktį nutarta minėti gegužės 15 d. Išrinktas prezidentas iš pirmininko Algio Kasiulaičio, viceprim. Felikso Mackaus, Liongino Leknicko ir sekretoriaus Melinausko.

• Neringos skaučių tuntas reiškia nuosirdžią padėką visiems, prisidėjusiems prie Kaziuko mugės pasisekimo. Skautininkų bei vyr. skaučių židiniui ir akademiškams skautėms-ams už talkininkavimą mugei, dail. V. Stančikaitei-Abraitienei už paaukotą paveikslą, M. ir J. Kiziams už gražų scenos ir salės papuošimą, sktn. B. Rikiui už plokštelių muziką be atlyginimo, G. Karsokiei už akompanavimą, Vaidylos teatrui už leidimą pasinaudoti scenos įrengimais, O. ir V. Jokubaičiams ir psktn. V. Bacevičiui už talką, K. Obeleniui už auką ir leidimą pasinaudoti kepykla, ponioms — talkininkavusioms virtuvėje ir auko-

Šis Grandinėlės šokėjų ratelis pradės suktis balandžio 24 d. 5 val. p.p. Slovėnų salėje, kur įvyks nuotaikingas šokėjų pasirodymas. Ratelį: R. Mockutė, J. Orintaitė, A. Alkaitytė, K. Mickėvičiūtė, R. Žygaitė, D. Čyvaitė, G. Mazoliauskaitė, J. Kavaliūnaitė, V. Pliodzinsko nuotrauka

FORDO SUPERINTENDENTAS PETER ROCK - RAKAUSKAS

Peter Rock

Vienas iš pirmųjų Clevelando Fordo fabriko superintendantų yra lietuvis iš Detroito — Peter Rock — Rakauskas. Tame fabrike dirbantieji lietuviai apie jį atsiliepia labai gerai. Jis su jais nesivaržydamas kalba lietuviškai. Vieną iš jų, Antaną Rakauską, net savo pusbroliu vadina. Apie lietuvių darbininkus yra geros nuomonės. Jis sako: "Lietuviai yra geri darbininkai".

Savo karjerą Fordo kompanijoje jis pradėjo pabaigęs Henry Ford Technikos Mokyklą 1931 m. 1935 m. paskirtas formanu. Karo metu vadovavo įvairiems skyriams, gaminantiems karo reikmenis. 1949 m. Dearborno Fordo fabrike paskirtas generaliniu formanu. 1950 m. tuo pačiu titulu paskirtas į Clevelando fabri-

jusioms saldumynų bufetui, visiems aukojusiems Laimės ratui, tėveliams — padėjusiems paruošti salę mugei. Visiems, vienokių ar kitokių būdu prisidėjusiems prie Kaziuko mugės paruošimo bei pasisekimo, taip pat gausiems mugės lankytojams tariame ačiū!

ką. Superintendantu paskirtas 1959 m. pabaigoje.

Peter Rock-Rakauskas su savo žmona Ona (irgi lietuvaitė) gyvena 6115 Southington Dr., Parma. Turi dukrą Virginiją ir sūnų Petrą, kuris studijuoja inžineriją Miami universitete.

Rakausko tėvas yra miręs, Motina gyvena Kalifornijoje. Jis su žmona, kad ir toli nuo lietuviškos kolonijos gyvena, retkarčiais, ypač per didžiąsias šventes, atsilanko į pamaldas šv. Jurgio bažnyčioje, Mielai draugauja su lietuviais.

Ed. K-nas

PARDUODAMI DU VIENOS ŠEIMOS NAMAI

ant vieno sklypo, netoli šv. Jurgio parapijos bažnyčios -- 1327 E. 65 St.

Teirantis pas savininką kieme esančiame name, 1325 E. 65 St. arba telef. HE 1-5497.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

EAST CLEVELAND - EUCLID & SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH - SUPERIOR AVENUE

FILATELIJOS KAMPELIS

ANT. BERNOTAS

2

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS

Pradedant š. m. sausio 20 d. leidžia pašto ženklų seriją su žymiųjų amerikiečių mintimis apie laisvę, teisybę ir pan., vadinamąją "Credo" laidą. Pirmasis pašto ženklas buvo su George Washingtono posakiu.

Kovo 31 d. išleistas antrasis šios serijos ženklas su Benjaminu Franklino išsireiškimu: "Fear to do ill, and you need fear Nought else." Šiais ir kitais metais dar bus išleisti pašto ženklai su Thomo Jeffersono, Francis Scott Key, Patricko Henry ir Abrahamo Lincolno mintimis. Visi ženklai po 4 centus, to paties piešinio, tik vis kitoks išsireiškimas, parašas ir simbolis, o taip pat spausdinti kitomis spalvomis.

MALTA

Maltos sala (esanti Viduržemio jūroje) šiemet mini 1900 metų sukaktį, kad šventasis Povilas apaštalas, vykdydamas Kristaus valią — skelbti Evangeliją visoms tautoms, išvyko į kitus kraštus ir vienos kelionės metu, 60-siais metais po Kr., jo laivas sudužo į Maltos pakrantės uolas. Jo laivo sudužimo vieta iki šiol vadinama šv. Povilo įlanka, o pakrantės uolos — šv. Povilo saliuokėmis.

Šiai progai paminėti Malta išleido 6 pašto ženklų seriją. Ženklai spausdinti fotograviuosis būdu keliomis spalvomis ir turi auksinius įrašus anglų ir lotynų kalbomis. Pirmieji trys pašto ženklai pailgi augštin, kitų — rombo formos.

Pusanro peno pašto ženkle, kurį čia matome, yra laivo sudužimo scena. Toks paveikslas kabos šv. Povilo bažnyčioje Valettos mieste. Kiti pašto ženklai turi tokius piešinius: 3 p. — šv. Povilas įšventina į vyskupus šv. Publijų; 6 p. — šv. Povilas atsisveikina su maltiečiais; 8 p. — šv. Povilo statula; 1 šil. — angelas su atversta knyga ir šv. Povilo laiško ištrauka; 2 šil. 6 p. — šv. Povilo galva.

VAKARINĖ VOKIETIJA

1959 m. rugsėjo 8 d. Vakarinės Vokietijos laikinojoje sostinėje Bonnoje buvo iškilmingai atidaryta Bethoveno vardo muzikos halė. Tai proga atžymėti V. Vokietijos paštas išleido specialų bloką, susidedantį iš 5 pašto ženklų. Bloke esąs atitinkamas įrašas ir Bethoveno ranka rašytų gaidų pavyzdys, spausdinti paprasta spauda šviesiai rudai, o ženklai spausdinti giliauspaude. Visas blokas gumuotas ir spaus-

dintas popieryje su vandens ženklais DBP.

Bloke telpa šie ženklai su žymiųjų vokiečių kompozitorių atvaizdais: 10 pf. tamsiai žalias — G. Fr. Haendelis; 15 pf. mėlynas — Louis Spohr; 20 pf. raudonas — Ludwig van Beethoven (1770-1827); 25 pf. rudas — Joseph Haydn ir 40 pf. tamsiai mėlynas — Felix Mendelssohn-Bartholdy. Atskirai — ne blokuose, pašto ženklai nebuvo išleisti.

Čia parodytas pašto ženklas yra su L. Beethoveno atvaizdu. L. Beethovenas yra laikomas pačiu žymiausiu XIX amžiaus kompozitorium, kūręs sunkią klasišinę muziką. Yra parašęs savo garsias 9 simfonijas, daug kūrinių fortepionui, smuikui, dainų solo ir chorui ir t.t. Jis buvo gimęs Bonnoje, o mirė Vienoje, Austrijoje.

Minint 100 metų sukaktį nuo kompozitoriaus mirties, 1927 m. Lietuvoje buvo išleistos dvi knygelės: R. Rolando "Beethovenas" (V. Kamantausko vertimas) ir J. Ereto "Beethoveno Jaunystė".

GRAIKIJA

1959 metų pabaigoje išleido 7 pašto ženklų seriją pagerbimui 25 Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus kongreso, įvykusio Atėnuose. Ženkluose matome Raudonąjį Kryžių ir įvairius vaizdus, susijusius su medicina ir artimo pagalba.

Čia parodytas 50 leptų pašto ženklas su senovės graikų ir romėnų medicinos dievo Eskulapo (Asklepios) galva. Eskulapas buvo laikomas gydymo dievu, ligonių gydytoju ir sveikųjų globėju. Eskulapo statula randasi Atėnų archeologiniame muziejuje.

Kituose ženkluose yra: 20 l. — senas platanos medis, esąs Kos saloje, po kuriuo, sakoma, sėdėjęs garsus senovės graikų gydytojas Hipokratas; 70 l. — šv. Bazilijus (mozaika šv. Luko vienuolyne Beotijoje); 2,50 drachmų — Achilas ir Patroklastvartosi žaizdas (iš VI šimtmečio pr. Kr. vazos, esančios Berlyno muziejuje); 3 dr. — kompozicinis paveikslas, kur matome Raud. Kryžių, teikiantį pagalbą žemės drebėjimo ir karo aukoms bei pagėgėjams; 4,50 dr. — Tarpt. Raud. Kryžiaus įsteigėjas Henry Dunant; 6 dr. — paveikslas "Gerasis Samarietis".

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

D. L. K. BIRUTĖS DRAUGIJOS CLEVELANDO SKYRIUS KVIEČIA VISUS !

PAVASARIO KARTŪNŲ BALIŲ

gražiai išpuoštoji Lietuvių salėje, balandžio 23 d., 7:30 val. vak.

DVI ĮDOMIAUSIOS KARTŪNŲ SUKNELĖS LAIMĖS GRAŽIAS DOVANAS

Staliukus galima užsisakyti telef. MU 1-2762 nuo 5 val. vakaro ir pas V. Morkūniene PO 1-5614 nuo 10 val. ryto iki 4 val. vak.

Šokiai ir trumpa įdomi programa

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

KAS IR KUR?

• Iteikiant filmų aktoriams 1959 m. Oscar'us, jį gavo ir mūsų tautietis Lawrence Harvey — Ladas Skiknė, gimęs Joniškyje. Jis buvo vienas iš penkių artistų, iš kurių turėjo būti išrinktas geriausias, 1959 m. vaidinęs pagrindinį vaidmenį. Milijoninei televizijos auditorijai jis buvo pristatytas, kaip Lietuvos dovana teatrui.

• 10-sios jubiliejinės lietuvių sporto žaidynės New Yorke įvyks pirmą kartą po vienu stogu, nes tam reikalui gauta Franklin K. Lane High School 4 salės ir kitos reikalingos patalpos, kurios įgalins sportininkus atlikti varžybas vienoj vietoj. Tuo pačiu daug patogumo suteiks ir žiūrovams. Nereikės ieškoti patalpų po visą miestą.

Numatoma, kad dalyvaus apie 250 sportininkų iš Chicago, Clevelando, Detroito,

Omahos, Rochesterio, Bostono, Worcesterio, Waterburio, Hartfordo, Baltimorės ir Kanados.

Žaidynės įvyks balandžio 30 — 1 gegužės. Rengia FASKas. Vykdo Lietuvių Atletų Klubas. Visa lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti ir remti.

• Alice Stephens dainininkių ansamblis, švenčias ateinantį rudenį 20 metų gyvavimo sukaktį, balandžio 22 d., 7:30 val. v. Jaunimo Centre, rengia madų parodą ir kortų bei kauliukų vakarą. Vakaro pelnas skiriamas šalpos reikalams. Bilietai gaunami pas choro dirigentę Alice Stephens ir choristes.

• Algis Kanauka, vyr. leitenantas, su žmona Lilija, tarnybiniai perkeltas į New Maxico. Algis neseniai vedė ir abu lankėsi pas tėvus — dr. V. ir O. Kanaukus, New Yorke.

• Tradicinė margučių šventė — Velykų stalas, kurį kasmet rengia Liet. Mot. Atstovybės Klubas New Yorke, įvyks balandžio 24 d. Carnegie Endowment puošnioje salėje. Bus A. Augustinavičienės paskaita ir dail. Č. Janušo kūrinys laimėjimui. Kviečiama gausiai dalyvauti.

TORONTO

ATVYKO IŠ LIETUVOS

Iš Lietuvos į Kanadą atvyko O. Senikaitė-Rimienė ir apsisitojo pas savo dukterį Onutę ir žmoną Kudirkus, Toronte.

Savo motiną sutikti į Malton aerodromą kovo 30 d. buvo atvykę iš Chicago sūnūs: Bronius, Alfonsas ir Kazys.

Po daugelio nesimatymo metų ir išgyvenimų, vieni kitus sunkiai begalėjo atpažinti.

A.A. VYT. GYLIO MIRTIES METINĖS

Vytauto Gyljo atminimui pagerbti akademija buvo suruošta balandžio 3 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Pirmininkas Vyt. Meilus, pradėdamas akademiją trumpai nušvietė, kad velionis buvo taurus ir nuoširdus lietuvis, ištikimai ėjęs diplomatinėje tarnyboje 40 metų svarbias ir atsakingas pareigas ir paskutinį savo gyvenimo dešimtmetį praleidęs Toronte, kaip generalinis konsulas Kanadai. Velionies atminimas buvo pagerbtas tylos minute.

Apgailėstas, kad į šią akademiją dėl ligos negalėjęs atvykti komiteto kviestas paskaitą skaityti velionies artimas bendradarbis konsulas Vyt. Stašinskas, pranešė, kad tą spragą tekę užpildyti paskubomis. Paskaitą paruošė ir skaitė dr. M. Anyas. Prelegentas apžvelgęs jo nueitą kelią ir įvertinęs darbus diplomatinėje tarnyboje, kiek plačiau sustojo ties Klaipėdos klausimu ir velionies asmeniu jam einant gubernatoriaus pareigas.

Didelio susidomėjimo sukėlė laidojimo ceremonijų filmas. Filmas tikrai bus vertingas įamžinimas, kuris bylos paskutinę velionies kelią į amžiną. Prof. St. Kairys, akomponuojant muz. St. Gailevičiui, išpildė smuiku porą momentui pritaikintų dalykėlių. Po to, Varpo choras dalyvaujant solistams V. Žemelytei, S. Mašalaiti ir V. Verikaičiui, išpildė St. Šimkaus kantatą "Atsisveikinimas su tėvyne". Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

P.V.

Chicagoje suruošto koncerto Aukštesniajai Lituanistinei Mokyklai paremti "kasininkas" J. Tamulis, su padėjėjom dr. Ryškienė ir L. Skeiveliene, džiaugiasi gražiu pelnu--2,500 dol.

A. Gulbinsko nuotrauka

Pabaltijo moterų vieninga veikla

Pabaltijo Moterų Taryba, kurią sudaro lietuvių, latvių ir estų moterų atstovės, yra įkurta iš-eivijoj ir šio mėn. 3 dieną, Baltų Laisvės Namuose, New Yorke, savo metiniame susirinkime atšvente 13 metų sukaktį. Ta proga buvusi pirm. latvė E. Druva save pareigas perdavė estei M. Jurmai, nes Tarybai pirmininkauja iš eilės šių trijų tautų atstovės. Sekančiais metais vadovavimą perims Liet. Mot. Ats. pirm. Ligija Bieliukienė.

Buv. pirm. E. Druva trumpai apibūdino šios organizacijos įsikūrimą ir per 13 metų nueitą kelią. Tarp kitko ji pabrėžė, kad Pabaltijo Moterų Tarybos veikla yra šakota ir plačios apimties. Praeitais metais buvo išsiųsta protesto raštų, prašymų priminimų ir padėkos laiškų žymiesiems JAV asmenims.

Vincė Leskaitienė, PMT atstovė Pavergtų Tautų kultūros ir socialiniam komitete, pranešė

apie praeitų metų to komiteto darbus ir užsimojimus.

Konsulas Anicetas Šimutis savo trumpoj kalboj pabrėžė, kad šis trijų tautų moterų bendras aktyvus darbas yra nemažas įnašas ir į tų valstybių laisvinimo akciją, todėl šios moterų pastangos yra reikšmingos ir sveikintinos.

VLIKO pirm. dr. A. Trimakas, sveikindamas pabaltiečių, moterų ryžtą dirbti bendromis jėgomis ir plačiais užsimojimais, pažymėjo, kad moterys itin giliai ir jautriai išgyvena okupanto skriaudas.

Žodžiu sveikino PLB-ės Tarybos pirm. J. Šlepetys, estų konsulas Jakson, Pavergtų Europos Tautų Seimo vardu dr. Massens palinkėjo ir toliau tinkamai reprezentuoti Pabaltijo valstybes, ypač artėjančiam General Federation of Women Clubs tarptautiniam suvažiavime Washington, D.C., kuriame lietuves visą savaitę atstovaus L. Bieliukienė ir V. Leskaitienė.

Europos moterų išėivioj orgijos garbės pirm. p. Papanek sveikindama priminė moterų veiklą dar prieš 50 metų. Moterų Vienybės pirm. H. Kulber, čia gimusi, bet tėvų žemę mylinči lietuvaitė pabrėžė kad mes čia susirenkam, rūpinamės, diskutuojam tik todėl, kad Lietuva ir mūsų kaimynai pavergti okupanto.

Liet. Mot. Atstovybės pirm. L. Bieliukienė, pareikšdama lietuvių nuoširdų bendradarbiavimą įteikė gėlių buv. pirm. latvei ir naujai perėmusiai pareigas estei.

Raštu gauta sveikinimų iš buv. pirm. ir steigimo iniciatorės B. Novickienės, Philadelphia klubo pirm. J. Augaitytės, iš Vokietijos pabaltiečių moterų orgijų, Kanados, GFWC pirm. Mrs. Carol ir kt.

Detroito jūrų skautai A. Pesys, A. Kulikauskas, Šalkauskas, L. Leipus, A. Karvelis ir Šatraitis prie savo laivų Kaziuoko mugėje. J. Gaižučio nuotrauka

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

THE OHIO MECHANICS LAUNDRY CO.

INDUSTRIAL LAUNDRY and CLEANING GARMENT SUPPLYS 4730 LEXINGTON AVE. HE 1-4305

Clevelando Žaibo klubui dabar priklauso labai gražus būrys mūsų priaugančio jaunimo. Ir jie, vyresniųjų pastangomis, labai sistematingai treniruojami. Nuotraukoje, iš kairės: Danguolė Rinkevičiūtė, Dalia Čiurlionytė, Elvyra Vadopolienė, Regina Končiūtė, Vilija Mockutė, Marytė Petkevičiūtė ir Dalia Jurgaitytė.

Dirvos nuotrauka

Geriausį sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

SURPLUS VALUE CENTER

13107 ST. CLAIR AVE. UL 1-5116

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

MEIRING MILLINERY WE CARRY THE LATEST STYLE HATS

5724 Lorain Ave. ME 1-2773

Meninėj daly visos trys tautos supažindino su savo liaudies muzika bei daina žodžiu ir pademonstravo praktiškai.

Lietuvių dalį pravedė dr. Aldona Šlepetytė, išsamiai apibūdindama bendrą liaudies muzikos ir dainos kilmę, ilgiau sustodama prie lietuvių. Paskaita buvo gerai paruošta, gyvai pasakojama, tačiau per ilgą.

Jaunas muzikas Vytautas Strolija įdomiai supažindino su mūsų liaudies muzikos instrumentais: dūdele, skudučiais ir kanklėmis, pabaigai pagrodamas Kalvelį. Pati prelegentė A. Šlepetytė padainavo pora liaudies dainų.

Apie latvių liaudies dainas kalbėjo E. Sturme, arfa pagrojo M. Millere. Estų liaudies dainas apibūdino Mrs. J. Kurman, akordeonu pagrojo R. Selong.

Amerikos Balsas visą šios šventės eigą įrekordavo, o visų trijų tautų pirmininkės ir prelegentės dar specialiai pasisakė.

L. Bieliukienė savo kalboj į pavergtą kraštą tarp kitko sakė: Pabaltijo Moterų Tarybos pagrindinis tikslas veikti, kad Lietuva, Latvija ir Estija būtų laisvos ir nepriklausomos. Šio

aukšto tikslo siekdama, PMT yra parašiusi eilę memorandumų ir net protestų pasaulio organizacijoms ir politinėms institucijoms, keldama mūsų tautų pripažindimą ir kraštų okupacijos pašalinimo reikalingumą.

Okupantų išskirtų ir išblaškytų šeimų reikalu esame išsuntinėję raštus visos eilės valstybių vadovaujantiems asmenims, įvairioms organizacijoms ir Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui.

Lietuvėms moterims Pabaltijo Moterų Taryboje atstovauja organizacijos delegacija. Lietuvių Moterų Atstovybės orgiją sudaro įvairiuose kraštuose gyvai veikią Lietuvių Moterų klubai. Dabartinę Liet. Moterų Atstovybę sudaro: L. Bieliukienė-pirm., V. Leskaitienė ir E. Čekienė-vicepirmininkės, V. Čekienė-sekretorė, dr. M. Kregždienė-įžd., S. Narkelūnaitė-spaudos reikalams ir A. Zubkienė-narė.

Mes vieningai dirbame už laisvą ir nepriklausomą Lietuvos rytojų.--baigė L. Bieliukienė.

Programa vyko anglų kalboj. Dalyvavo virš šimto žmonių. Po programos buvo vaišės. E. Č.

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

HORWITZ LUMBER COMPANY

VICTOR HORWITZ

2618 East 45th St. Call HE 2-1740

Best Wishes to Our Friends and Patrons

ALLIED ELECTRIC SEWER CLEANING COMPANY

R. P. Herschman Prop.

ROTO - ROOTER SERVICE

West Side 12910 Detroit Ave AC 6-4500 East Side 12824 Superior Ave MU 1-7722

GREETINGS and BEST WISHES

L. GOTTLIEB

CONTAINERS and RE-CONDITIONERS

8105 PREBLE AVENUE VU 3-0073

GREETINGS and BEST WISHES

EDWARD and PATRICK POSTLE INSURANCE AGENCY

ALL KINDS OF INSURANCE

4900 EUCLID Ave UT 1-8585-6

Best Wishes to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

O'BRIEN CUT STONE COMPANY

19100 MILES AVE MO 3-7800

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

Wm. H. BROWN REALTORS

17591 BROADWAY

MAPLE HEIGHTS

MO 2-1400

Mielam

STEPONUI MINKUI,

mirus jo mamytei, reiškiame gilią užuojautą.

A. L. Tautinės Sąjungos Bostono skyrius